

Status for økonomi og ejerskifte i dansk landbrug

Anders Harck

Formand Økonomi & Virksomhedsledelse

Landbrug & Fødevarer

Landbrug & Fødevarer

Anders Harck

- Mælkeproducent ved Esbjerg (360 køer / 300 ha / 4 ansatte)
- Fortid som driftsøkonom/Virksomhedsrådgiver/Realkredit/Gårdbestyrer
- Etableret som landmand siden 1998 - siden 2011 som fuldtids mælkeproducent
- Siden 2017 bruger igen 1/2 af min tid udenfor bedriften

Der er meget fokus på ejerskifte, jordanvendelse og priser i øjeblikket

Milliardkoncerner er på opkøb ved vestjysk flække: 'Det er det perfekte sted'

LandbrugsAvisen

21. AUGUST 2023 19:59

SKREVET AF: ERIK MEINCKE THØGERSEN

Minister om generationsskifte: Vi står foran en kæmpe udfordring

Effektivt Landbrug

DRIFTSØKONOMI | 02-10-2023 10:20:23 |

Jordpriserne stiger til højeste niveau siden finanskrisen

Jordpriserne er steget stærkt i andet halvår, viser opgørelser fra Agrocura på baggrund af tal fra Danmarks Statistik. Udviklingen bekymrer en rådgivningsdirektør.

4. OKTOBER 2023 11:48

SKREVET AF: LANDBRUGSAVISEN.DK

Tidligere Nykredit- direktør: Skift sprogbrug og tankesæt fra generationsskifte til ejerskifte

8. AUGUST 2023 12:14

SKREVET AF: LANDBRUGSAVISEN.DK

Sektorformand: Vi skal debattere jagten på landbrugsjord

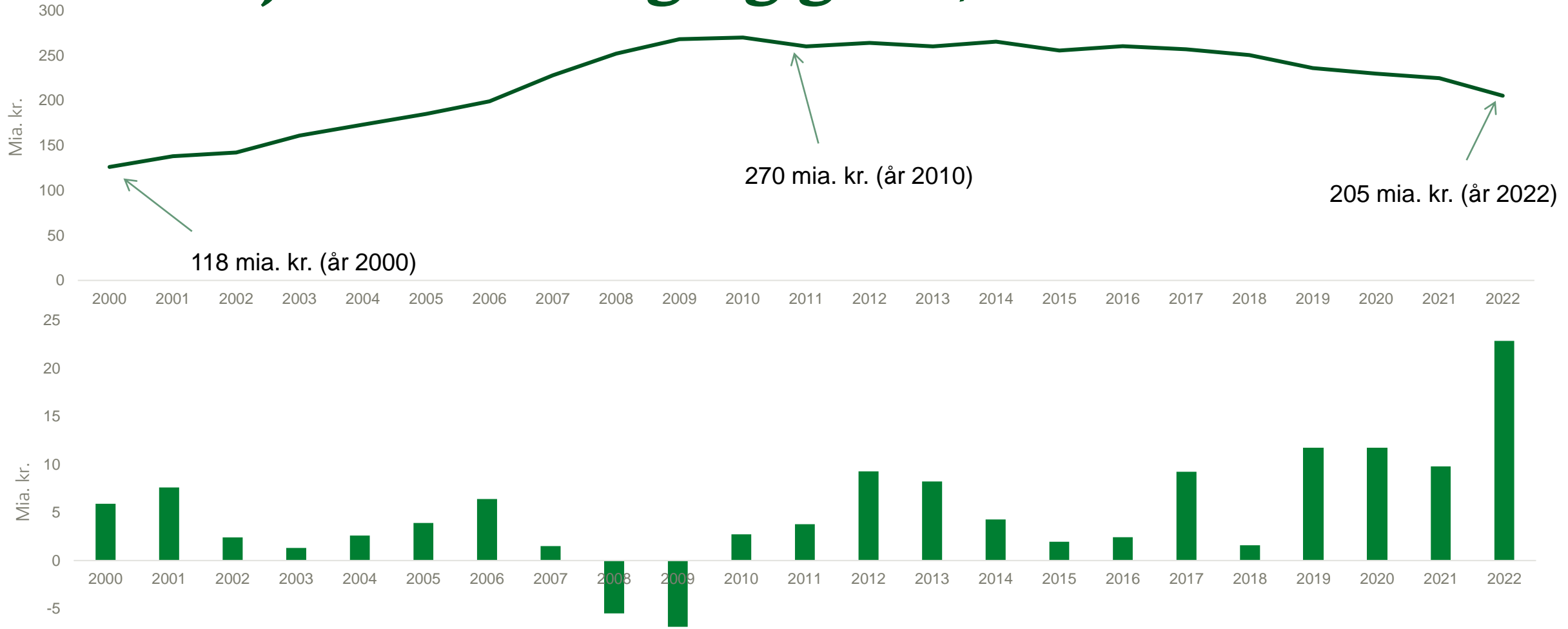
6. NOVEMBER 2023 12:39

SKREVET AF: AAGE J. I

Formand advarer: Dansk landbrug styrer mod prisboble

Heltidslandmændenes indtjening før ejeraflønning og gæld, mia. kr.

Kilde: Danmarks Statistik, JORD2

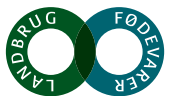

Gennemsnitlig gældsprocent på landbrugsbedrifter i Europa anno 2019

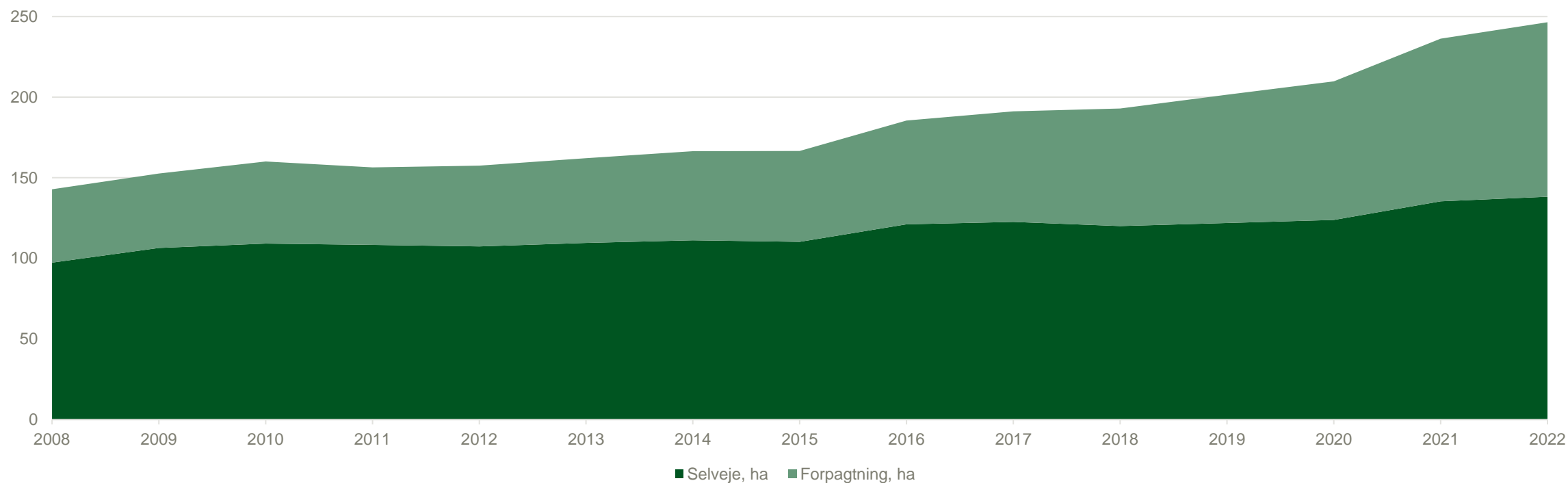
- Gode og billige kreditmuligheder
- Husk risikovilligkapital til de unge
- Og måske knap så meget til os gamle .....

Kilde: FADN, 2020

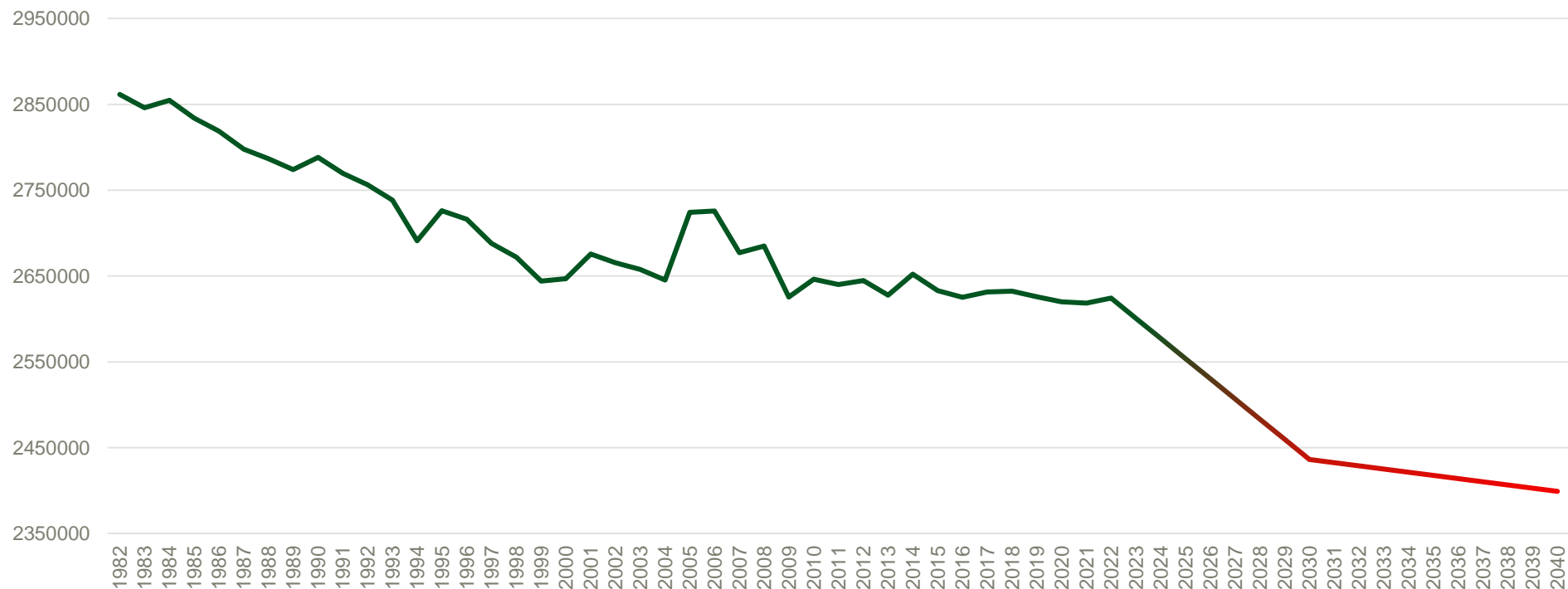
Selveje og forpagtning, gennemsnitlig heltidsbedrift

Kilde: DST (2023); JORD2

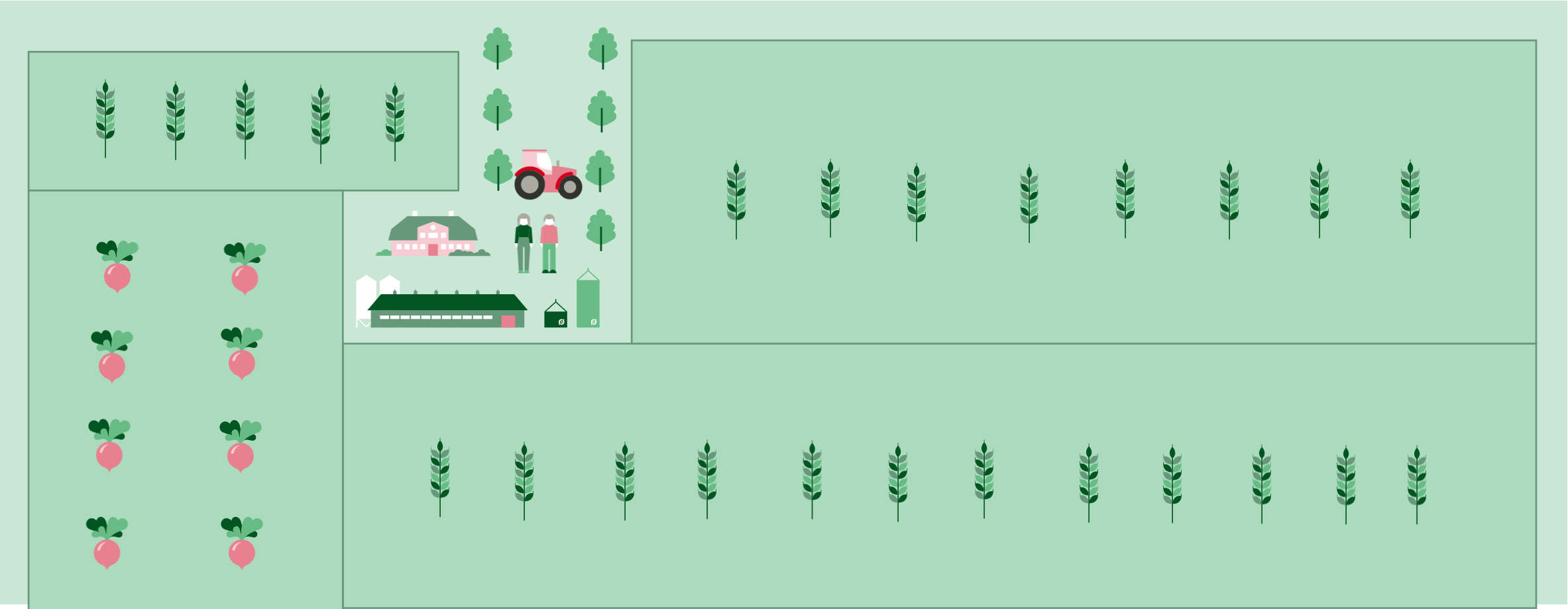
Samlet areal, landbrug og gartneri 1982-2040

Kilde: Egen fremstilling pba. DST (2023); AFG6 og fremskrivningen i Jensen (2023) IFRO Udredning nr. 2023/11

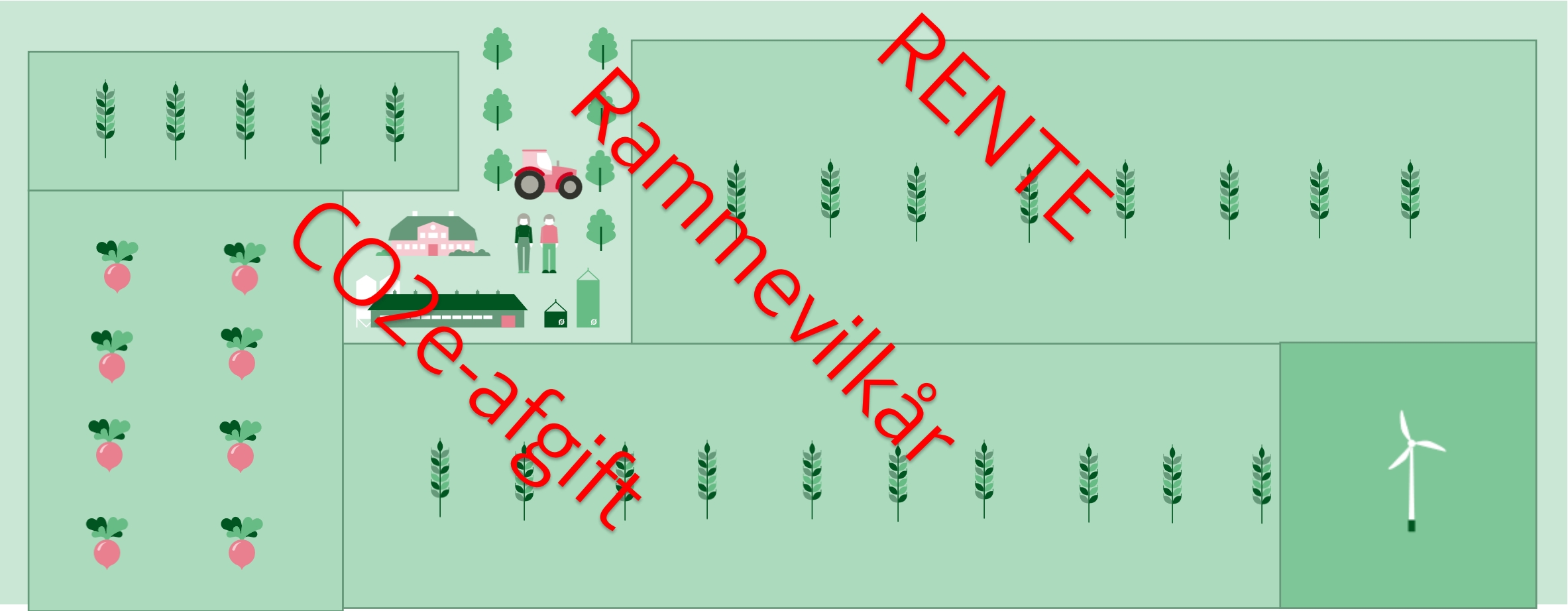

Jord er ikke bare jord

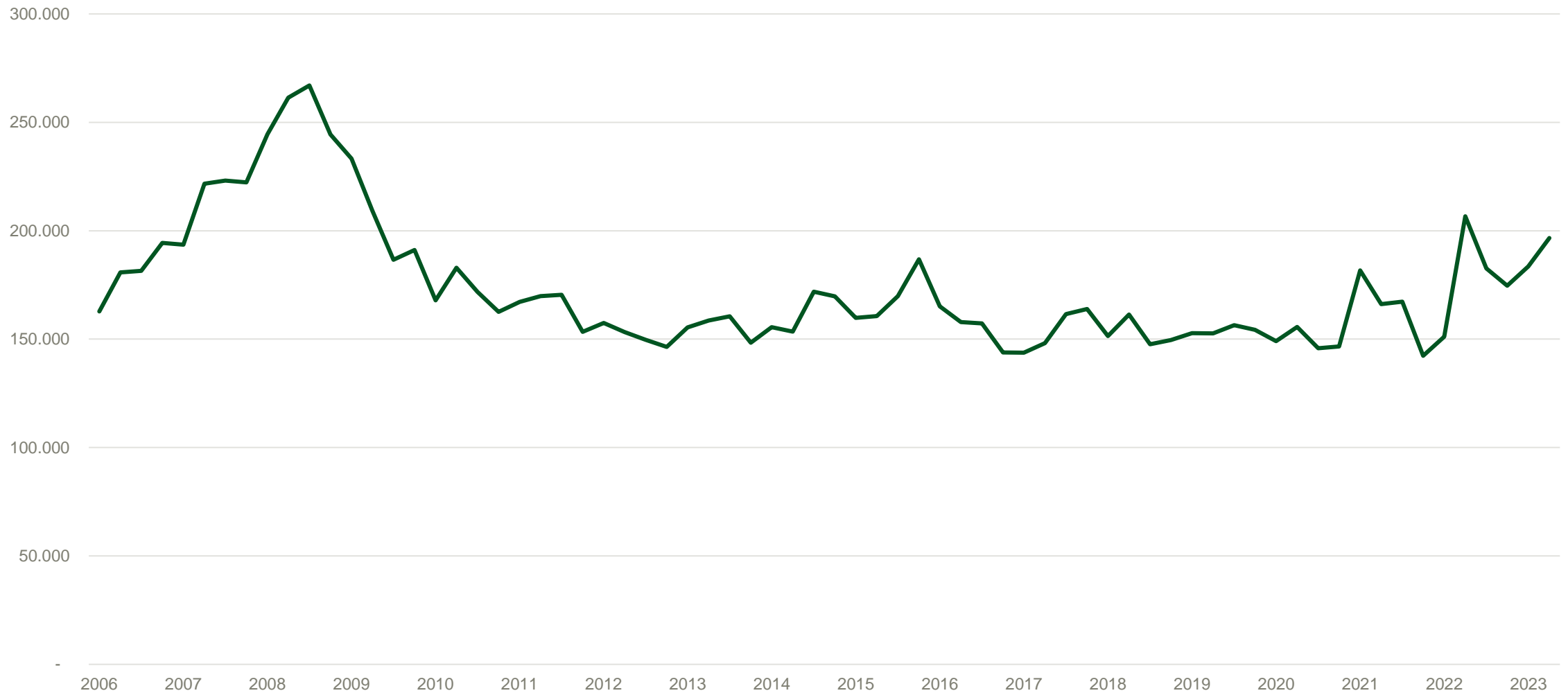

Jord er ikke bare jord

Gennemsnitlig ejendomspris i fri handel over 10 ha, kr. pr. ha. inkl. bygninger

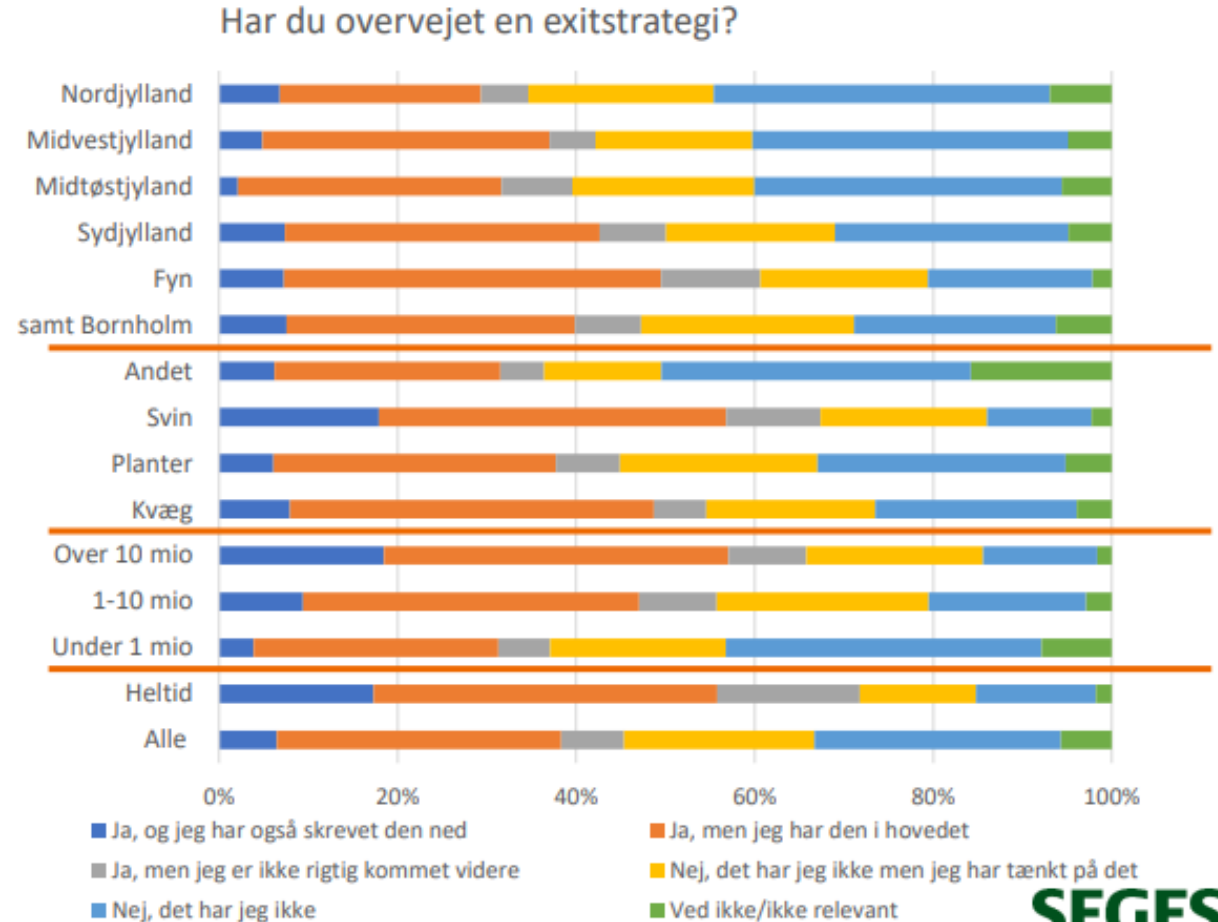
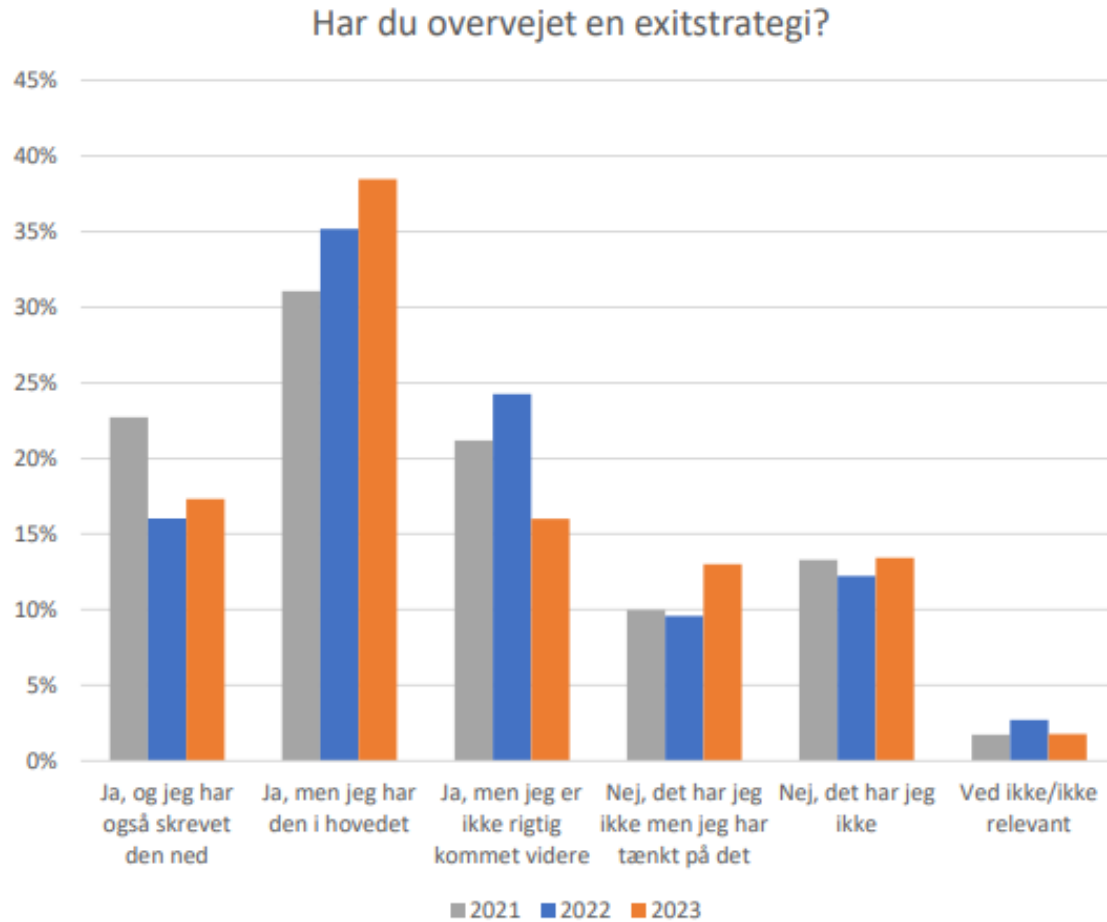

Kilde: Danmarks Statistik EJS10

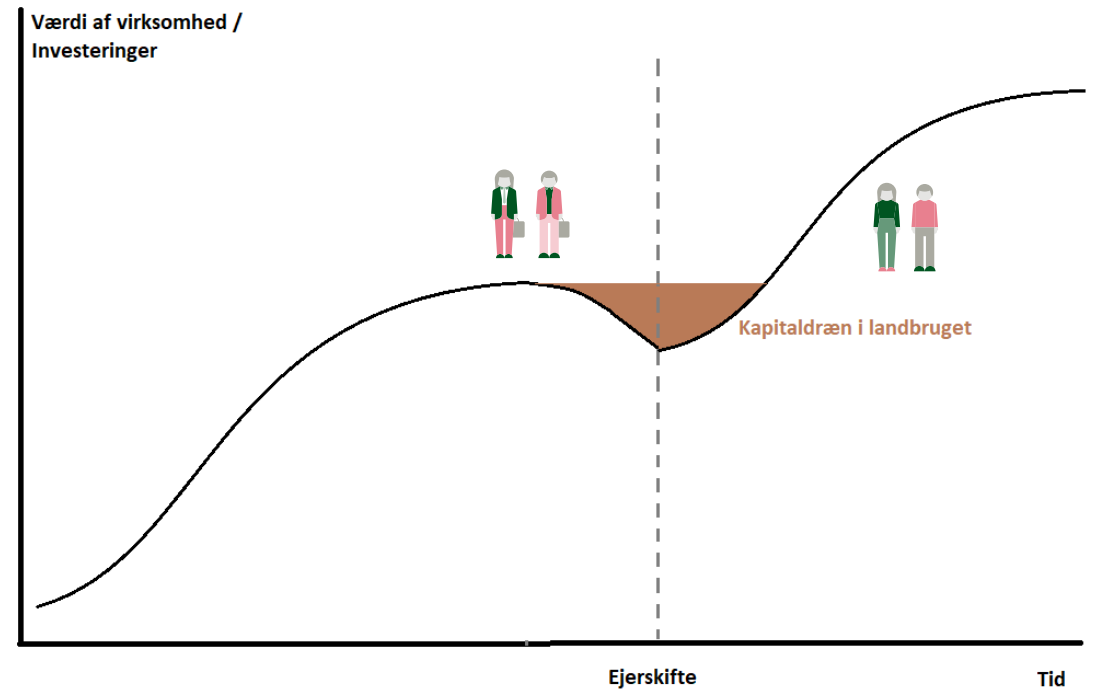
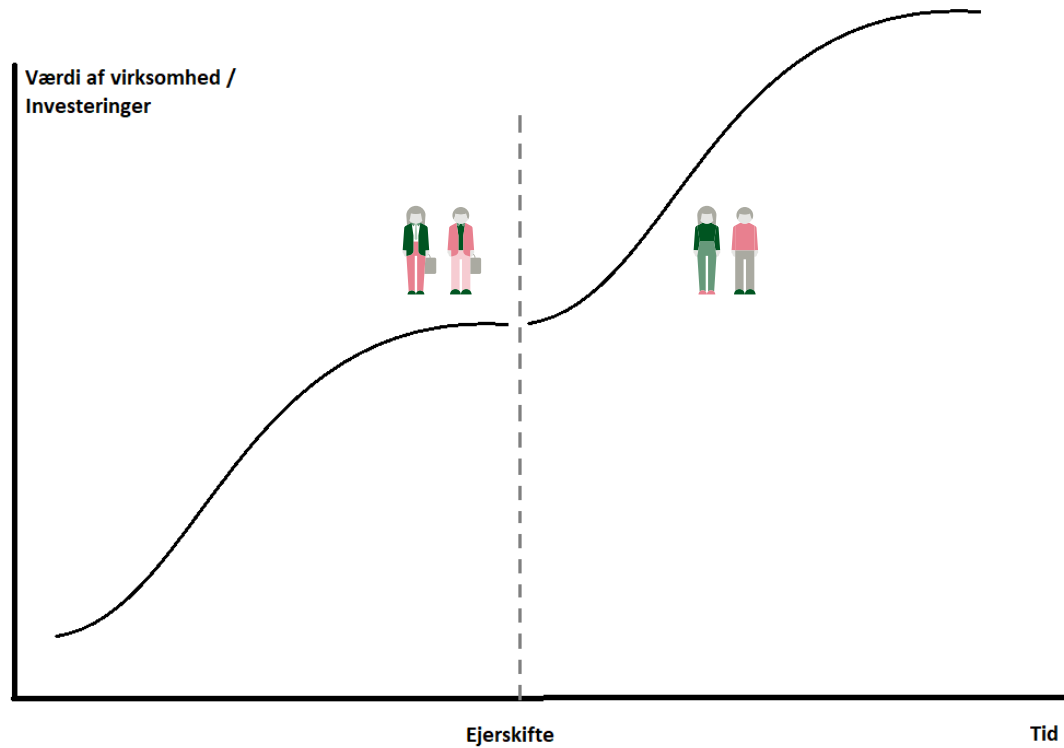

Har du overvejet en exitstrategi?

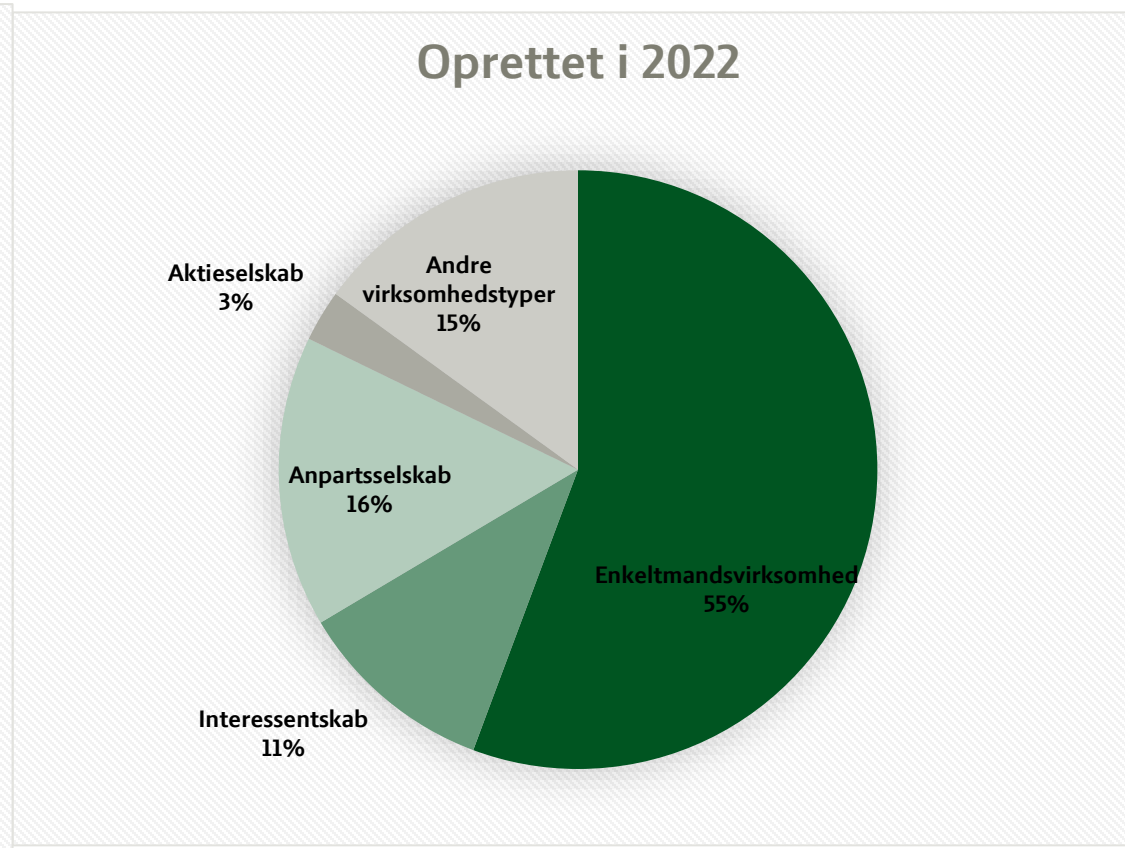
- Kun spurgt landmænd over 55 år
- Næsten 90 pct. har gjort sig tanker – stort set uændret andel
- Griseproducenter og større virksomheder fører an

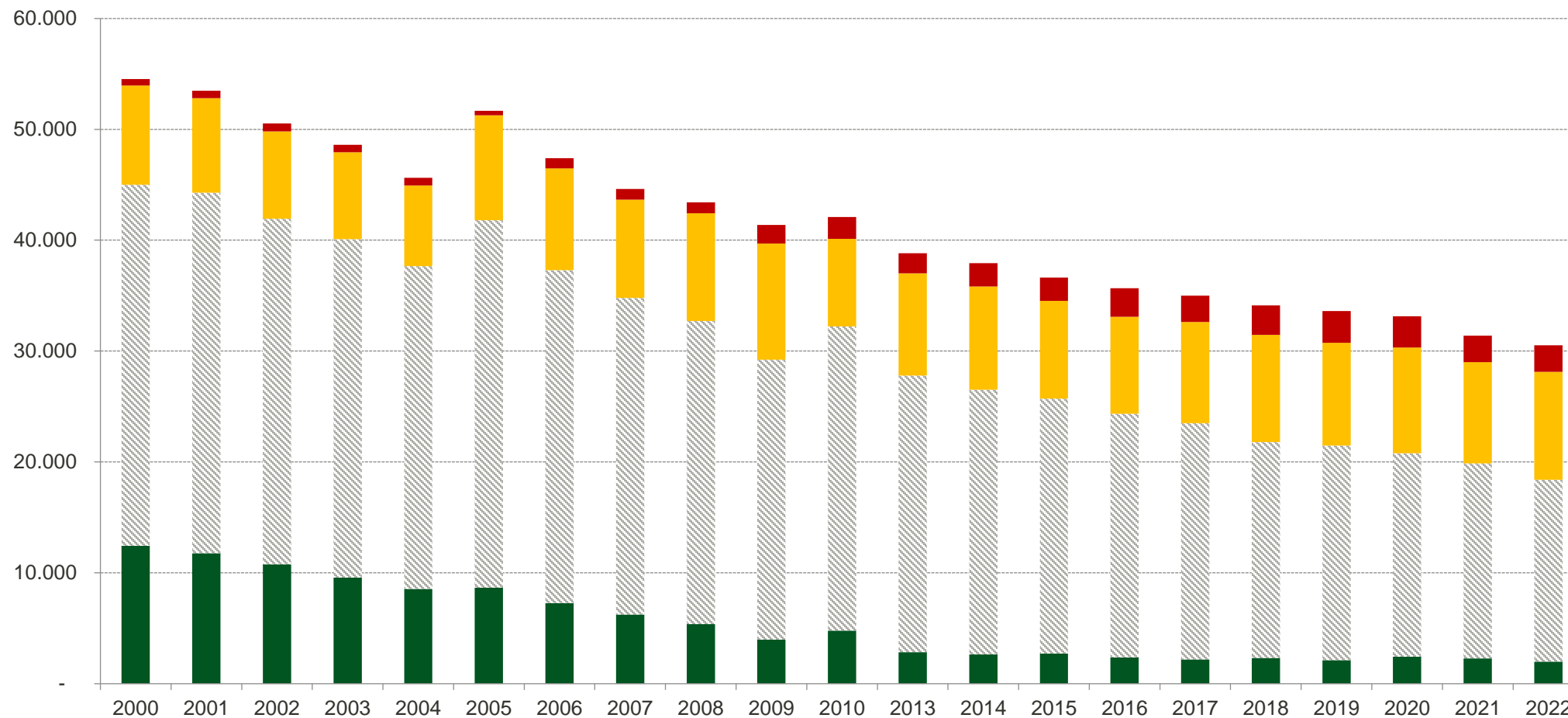
Exitstrategi – ikke kun betydning for sælger, men også fremtidig generation

Fordeling af virksomhedstyper i dansk landbrug i 2022

Aldersfordelingen i landbruget, 2000-2022

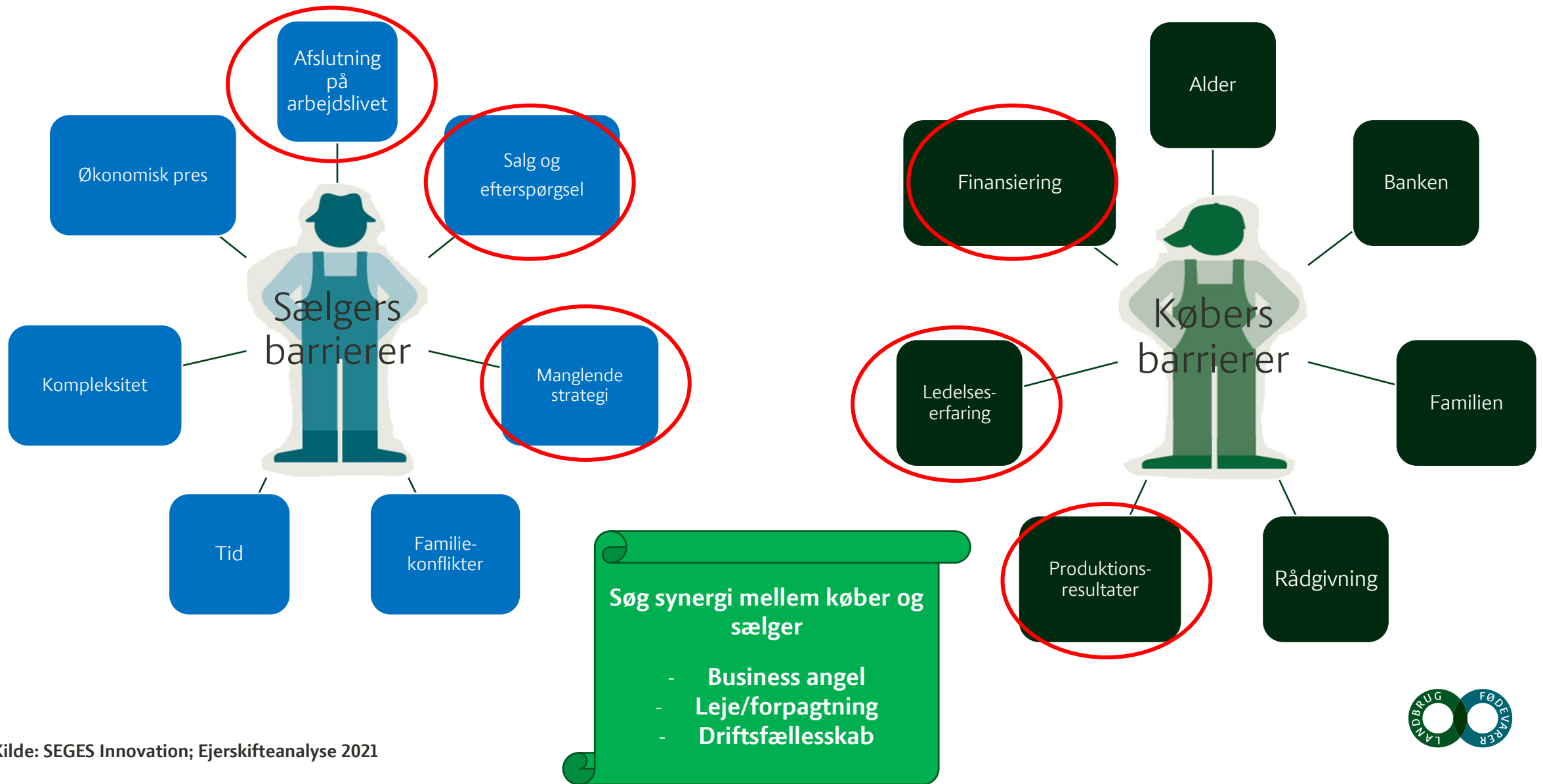

Kilde: Danmarks Statistik, BDF107

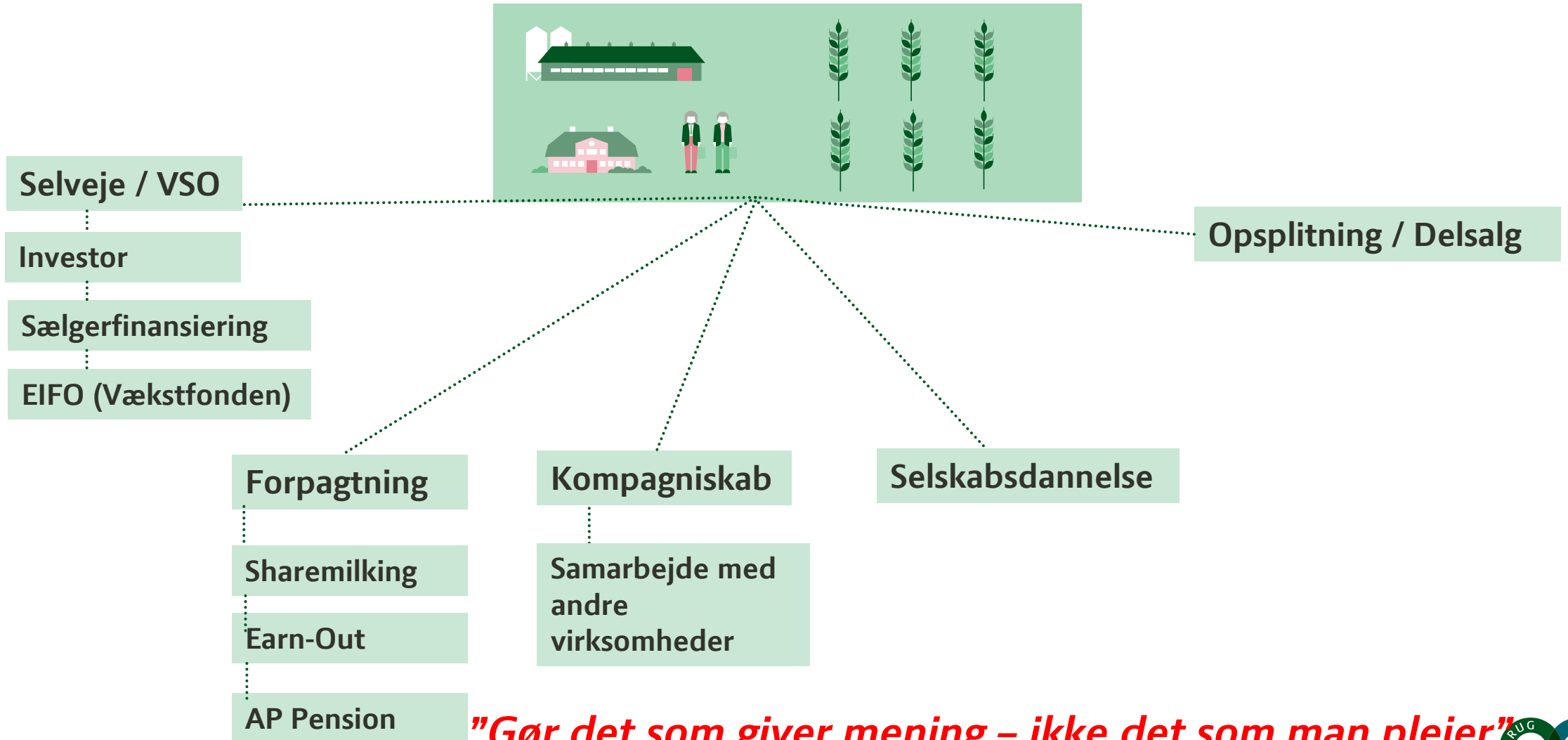
■ Under 40 år   ▨ 40-64 år   ■ 65 og derover   ■ Uoplyst alder

Ejer-og generationsskifte

Ejerskiftemodeller

"Gør det som giver mening – ikke det som man plejer"
citat Niels Skovgård, Formand for LandboUngdom

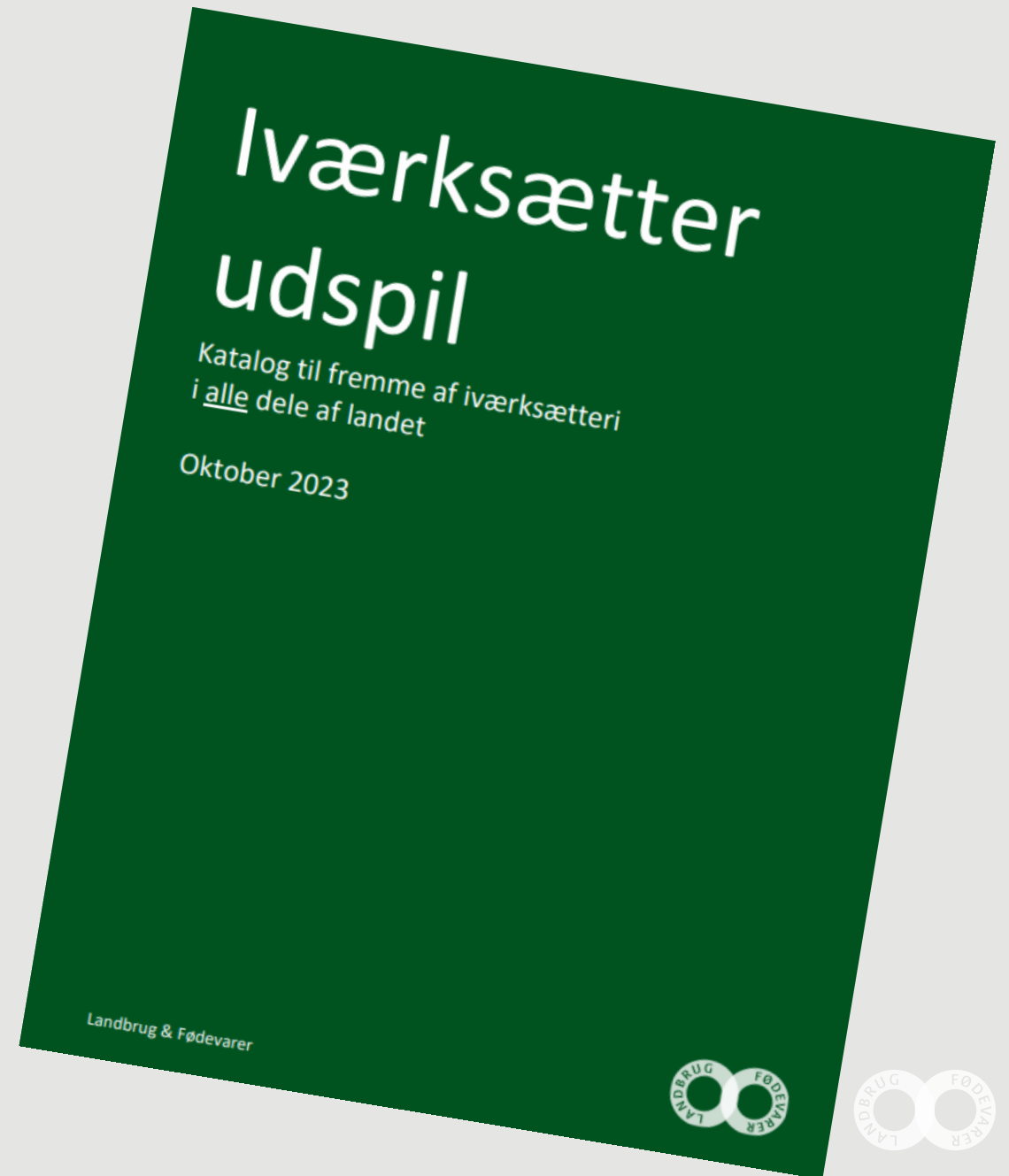
Opsummering:

- Landbrugets økonomi står et godt sted
- Men vi skal passe på at ”kampen om jorden” ikke forringer den
- De aktive landmænd ejer mindre og mindre af jorden
- CPR nr. er i landbruget tit stærkere end CVR nr.
- Masser af muligheder – sælgere bør dog tage ansvar
- Der bør politisk kigges på muligheder

Iværksætter i landdistrikterne

- Indeholder bl.a. initiativer målrettet ejerskifte i selveje

- Udvidelse af kredsen for succession – bl.a. bør forpagtere kunne succedere
- Fjernelse af tinglysningsafgift for førstegangsetablerede
- Bedre vilkår for sælgerpantebreve
- Mulighed for at ældre landmænd i VSO kan låne til yngre landmænd i VSO
- Nedsættelse af bo og gaveafgift

Tak.

Anders Harck
Formand for sektorbestyrelsen for
Økonomi og Virksomhedsledelse

harck@mail.dk

www.lf.dk

Landbrug & Fødevarer

